

Såmannen

Nr. 4

60 årgang • desember • 2014

Innhold:

- ❖ «I kirken kjenner jeg meg helt trygg» S. 2
- ❖ Presten har ordet S. 3
- ❖ Barnas misjonshelg S. 4
- ❖ Konsert i Berg
- ❖ Unger i aktivitet S. 5
- ❖ Fredsveien til den ytterste avkrok
- ❖ Julas viktigste forbønnsemne s. 6
- ❖ Julen som forstørrelsesglass
- ❖ Fra menighetsråda i Berg og Tanum S. 10
- ❖ Slekters gang S. 11
- ❖ Gullkonfirmanter
- ❖ Oppslagstavla S. 12
- ❖ Søndag er kirkedag S. 16

*Jula er både veien til Gud og
veien til medmennesker*

*Såmannen ønsker leserne
ei velsigna jul og et godt nytt år.*

VI HAR FÅTT NY BISKOP

se side 8

HILSEN FRA MADAGSKAR

se side 4

Såmannens redaksjon
Egil L. Thorvaldsen
Asle Zimmermann
Øystein Vestmoen

Annonser og stoff
Egil L. Thorvaldsen
Mobil 47 40 78 84
egil.lien.thorvaldsen@gmail.com

Kasserer:
Brunlanes Regnskapskontor
v/Leif-Inge Gusland
Sigurdsgt. 1, 3256 Larvik
Bankgiro: 2510 22 36729

Brunlanes Prestekontor
Kontoradresse:
Larvik kirkekontor,
Rombergsgt. 4, 3256 Larvik
Tlf.: 33 17 30 00
Åpent daglig: 09.00-15.00
Prester, organist, kateket og
diakon treffes ellers
etter avtale.

Sokneprest i Berg
Audun Haga
Skolev. 7, 3296 Nevlunghavn
Mobil 992 80 472

Sokneprest i Tanum og Kjose
Asle Zimmermann
Tanum prestegård, 3267 Larvik
Mobil 928 25 209

**Trosopplærer Tanum
og Kjose**
Birgitte Bugaard Ørnes,
tlf. 470 14 124

Trosopplærer i Berg
Jorunn Abrahamsen,
tlf. 474 15 374
j.abrahamsen@larvik.kirken.no

Kateket Britt Mari Omsland
Zakariassen, Torstrands Torg 5,
Mobil 97 57 51 07

Kantor i Berg og Tanum
Jan Ivar Eikeland
Tirveien 10, 3258 Larvik
Mobil 982 53 341

Kirketjener Tanum:
Unni Lindhjem
Furuåsveien 10, 3282 Kvelde
Mobil 992 80 475

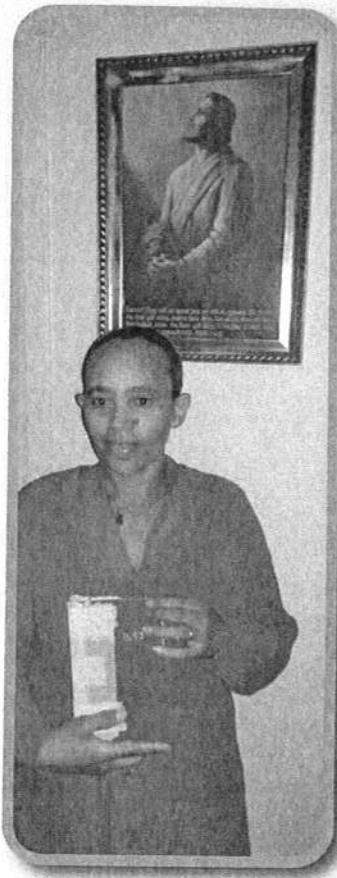
Kirketjener Berg:
Rolf Aarøe Arnesen.
Amundrødveien 57,
3295 Helgeroa.
Mobil 98 25 33 03

Kirketjener Kjose:
Sverre Farstad
Omsland, 3268 Larvik
Telefon 33 18 02 36

Ukentlig fridag
Prestene har fri mandager og
lørdager.

**Grafisk design
& produksjon:**
Richard Løwe, 905 27 368
Løwe Design, Larvik

Trykk:
Løwe Design, Larvik

«I kirken kjenner jeg meg helt trygg»

Akberet er opprinnelig fra Eritrea. Hun og barna kom til Norge for noen år siden. Hun fikk ikke med seg så mye, men fars Bibel og kirkens tro, det har hun med i bagasjen. Nå bor hun på Veldre med storlått utsikt over Larvik.

Noe av det første Akberet gjorde da hun kom til Larvik, det var å gå opp i gjenbruksbutikken i Nansetgata og kjøpe et Jesus-bilde. Et bilde av Jesus er mer enn bare utsmykning. Hun tilhører den eritreisk-ortodokse kirke. Det er et kirkесamfunn med røtter helt tilbake til den første kristne tid. Den er nært forbundet med kirkene i Egypt og Etiopia. Bilder av Jesus, ikoner, er en viktig del av deres fromhetsliv. Bildet representerer Jesu nærvær. Flere bilder av Jesus henger på veggen i hjemmet hennes på Veldre.

«Jeg tror jo på Jesus,» sier hun. «Jesus gir meg fred. I kirken kjenner jeg meg helt trygg. Jeg kan gå til mange kirker. Alle kirker er for Jesus. Han ser hva jeg har i hjertet.» Hun går både i Tanum kirke, i Langestrand og på Nanset. Også

i den katolske kirke på Ra. I Skien er det en eritreisk prest. Der har de et godt samarbeid med Den norske kirke. De får låne en kirke og har gudstjenester der. Og annenhver lørdag har de eritreisk-ortodoks gudstjeneste i Larvik kirke.

Da jeg var hjemme hos henne, så lurte hun på hvorfor jeg ikke hadde et kors med meg. En ortodoks prest har jo alltid et kors. På en eller annen måte brukte presten korset til å velsigne dem han snakket med. I det hele tatt slår det meg, det vi ser på som ytre fakter har en helt annen vekt og betydning i deres fromhetstradisjon. Bildet, kirkebygget, korset og korstegnet i forskjellige varianter har dyp mening.

På samme måte er det med skikker og vaner nå for eksempel når julen nærmer seg. I 40 dager fra 25. november skal de faste helt fram til juledagen som for dem er 7. januar. Da spiser de ikke noe kjøttmat, ikke fisk, ikke melkemat. Den 6. januar slakter de en sau, eller høns. Gjennom natten den 6. januar er de i kirken og feirer Jesu fødsel. Og på juledagen bryter festen løs. Om morgenen spiser de frokost, så lunsj og middag med alt som hører til. Da er det viktig å be naboen og venner. Ingen skal være alene. Og de går til hverandre. Akberet sier at hun klarer ikke å følge opp tradisjonell julefeiring her i Norge. Det går på antall fridager hun kan ta.

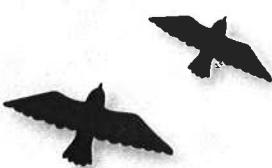
Det er flott å møte Akberet og barna hennes! De er vennlige og gjestfrie. Vi er søsken i troen, hun med en noe annen bakgrunn enn vår. Så er det vårt privilegium å ha hennes familie boende hos oss.

azim.

Neste utgivelse

Såmannen kommer med fire nummer dette året. Neste nummer kommer i februar. Kom gjerne både med stoff og synspunkter på bladet. Ta kontakt med redaksjonen via e-post eller telefon (se side 2).

- **Vi mottar gjerne tips og innspill – HUSK: Såmannen er deres talerør!**
- **Forsidebildet til Såmannen nr. 3 var tatt av John-Magne Ørnes.**

Presten har ordet

I løpet av høsten har jeg latt meg inspirere og berøre av to bøker som på forskjellig vis omhandler tematikken hvile.

Stadig flere føler at hverdagen har blitt et stort puslespill med altfor mange brikker. Vi stresser for å rekke over det vi skal, samtidig som mange av oss kjemper med en snikende følelse av at vi går glipp av noe. Hvor ofte trykker vi oss inn på sosiale medier i løpet av en dag? Hvor ofte sjekker vi mobiltelefonen for meldinger i løpet av en dag? Svarene er sikkert forskjellige, og noen av oss har til og med lyd-signaler som gjør at enhver melding eller e-post som kommer inn, forteller med lyd at de har ankommet. Speiderbevegelsen har i alle år proklamert "Alltid beredt!". Men det betyr ikke en oppfordring om alltid å være på farten eller alltid være opptatt. "Alltid beredt" er en påminnelse om at vi skal ha tid til å gi en håndrekning til noen som trenger det, en oppfordring til å se mennesker rundt oss.

Stresset, karrieremulighetene, gårdsdagens avis som venter ulest på kjøkkenbenken og ansvaret for å holde oversikten kan noen ganger oppleves som overveldende. Mange lengter i dag rett og slett etter hvile. Har du det sånn? I boken "Mens du hviler" løfter Tomas Sjödin hvilen fram og nytolker den. Han minner oss om at å hvile er å ta ansvar. Det skjer noe med oss mens vi hviler. Et kryssord som er umulig å løse på sengekanten, er merkelig lett å løse etter å ha sovet en god natts søvn! På sin hverdaglige og nære måte tar Sjödin leseren med på oppdagelsesferd i eldgamle tradisjoner og jødisk-kristen spiritualitet for å komme til bunns i noen av hvilens mange hemmeligheter og for å gjenerobre dem for en ny tid.

Sjödin snakker til meg: Våg å være unyttig! La ting stå uferdig!. Slipp taket! Hvil! Det handler om hvilens hemmelighet. Rekreasjon er ikke latskap, men å skape og omskape seg selv. Det skjer noe med oss mens vi hviler. Vi oppfordres til å ta hvilens slik på alvor at vi hviler i forkant, ikke kun som en reparasjon i etterkant. Hva har det gjort med oss at alle dager er fulle av aktiviteter og gjøremål? Uansett religiøst utgangspunkt påpeker Sjödin at hviledagen er en oppfinnelse som er gitt oss fordi vi trenger den. Og hva gjør det med oss som kirke om også kirken er full av aktiviteter?

Sjödin vil holde en temakveld i Berg arbeidskirke torsdag 23. april om dette temaet. Undertegnede anbefaler sterkt den kvelden og også hans bok som julegave!

Når presten først er i gang med bokanmeldelse og julegavetips, så vil han også gjerne fortelle om Kjell Marksets bok "Lev vel". Markset er opptatt av at enhver tid i historien har sine mørke hull og har skrevet sin bok som en håndrekning til oss alle. Markset er idrettsprest og stifteren av KRIK (Kristen idrettskontakt). Han er overbevist om at mange livsstilsykdommer, psykiske lidelser og problemer som både unge, voksne og idrettsutøvere sliter med - har sin årsak i ubalanse mellom nettopp hvile og aktivitet, problemer med relasjoner og ikke minst et feil kosthold. Han forteller om hvordan mat påvirker sinn og kropp - og hvordan alt henger sammen med alt. Markset deler også raust av sine erfaringer fra mennesker han har møtt gjennom idrett, kristent arbeid og i nære relasjoner.

Dermed har dere fått møte to forfattere som jeg har tillit til, og to bøker som jeg gjerne unner gammel og ung å lese denne vinteren. God lesning! God hvile!

Audun Haga

BARNAS MISJONSHØL I BERG ARBEIDSKIRKE

Misjon var i fokus lørdag 15. og søndag 16.11. i Berg arbeidskirke. Ca. 25 barn fra 1. - 3. klasse hadde «bo hjemme-leir», og lørdag var det mange aktiviteter og høy trivselsfaktor. Trosopplærer Jorunn Abrahamsen, godt hjulpet av foreldre, synes det er flott at så mange barn møter på et slikt arrangement. Det kan trygt sies at «hele kjerka » var i bruk.

Søndag var det «Barnas gudstjeneste», og «trommekursdeltakerne», dirigert av Opa, viste menigheten sine ferdigheter. Det var det minst

40 barn som ivrig fulgte med på dialogandakten til Kristin Aker fra NMS. Joda, de hadde fått med seg en god del om hva misjon er. Kanskje var det noen av de voksne som også fikk repetert litt?

Etterpå var det kirkekaffe med bl.a. loddsalg, og sammen med dagens offer kunne nesten 8.500 kr. oversendes Det Norske Misjonsselskap som støtte til Madagaskar-prosjektene «Mor – barnhelse» og «Gi evangeliet videre».

Ø.V

Konsert til ettertanke i Berg arbeidskirke

«Musikk til ære for Gud og til glede for oss», slik ble konserten søndag 09.11. innledet. «BreakEven» består av dyktige musikere og sangere, og sammen med vår egen Jan Ivar Eikeland gav de oss en god stund i kirken, et variert repertoar med kjente og litt mindre kjente sanger. De innledet med «Amazing grace» og fortsatte med egne komposisjoner, som f.eks. «Barn». Nicole og Regine danset illustrerende til «Man gave names to all the animals in the beginning», så fulgte «Precious Lord, take my hand» og Ole Paus' «Det begynner å bli et liv dette her, det begynner å ligne en bønn». Han er ærlig og enkel og appellerer til dagens travle menneske.

«He touched me, the hand of Jesus touched me» ga oss også noe med på veien. «Pie Jesu» av Andrew Lloyd Webber og «O store Gud» må nevnes spesielt. De ble innlevelsesfullt og mektig soloframført av henholdsvis May Linn Gilba Berstad og Arild Bordøy.

Ø.V

O store Gud, når jeg i undring aner
Hva du har skapt i verden ved ditt ord
Ser universet med de mange baner
Og vet alt liv oppholdes ved ditt bord:
:/: Da bryter lovsang ifra sjelen ut:
O store Gud, O store Gud:/:

Unger i aktivitet

1. Birgitte Bunæs Ørnes har vært i Bangkok i Thailand og sett Kjoses misjonsprosjekt i Bangkok.

På Lovsangshjemmet under motorveien står det: «Der det er omsorg og kjærlighet, der er Gud». Barna blir ivaretatt med omsorg og kjærlighet og riktig mat og nok sovn.

Noen av barna nærmest kryper oppå oss for å få kontakt, og de lokale medarbeiderne møter oss med smil og varm velkomst.

Ekstra rørende og spesielt var det å se bilder av Legoklubben på veggen. Vennskap over grenser bokstavelig talt.

Vi får høre om barn som ikke kan bli hentet fordi de ikke har noen som kan ivareta dem. Et barn ønskes solgt av mor i full desperasjon.

Vandringen langs den skitne elva fra Immanuelkirkens daghjem til Lovsangshjemmet forteller oss noe om en virkelighet som en ikke reiser uberørt ifra.

2. RAsprellen :

Det er moro med besøk, og veldig stas når han i tillegg er tryllekunstner. Hartvig Kloster tryllet og fortalte om Sakkeus til en lydhør forsamling.

Middag, samlingsstund med trylling og ballonger til alle barna.

RAsprellen er et tilbud til små og store med uformell profil. De som kommer, sier at det er viktig å være sammen, og inn i dette fellesskapet ønsker vi små og store - med eller uten voksen - velkommen.

3. Yrende liv i kjøse

Det høres når 15 smårolleringer møtes annenhver tirsdag i Kjose til Legoklubb og kor.

Med smått og stort er det rundt 20 stykker som spiser, hører fra Bibelen, leker, bygger lego og sist, men ikke minst: synger i Lego Sopranos.

Koret ble til 23. september, godt hjulpet av Jørn Evertsen ved pianoet. Søndag hadde de sin første fremførelse i kirken sin med helt nye T-skjorter.

Mødrene satte navn på koret, og ungene hoppet og danset rundt i lange flotte T-skjorter da storfamilien var samlet til gudstjeneste. Da hadde vi også besøk fra søndagsskolen med spennende bibelfortelling og bilder og dåp av søster til en i Legoklubben. Det er plass til enda flere både i klubb og kor.

Birgitte trosopplærer

FREDSVEIEN TIL DEN YTTERSTE AVKROK

Nylig fikk jeg være med Helimission til fiskelandsbyen Andamoty, på nordvestkysten av Madagaskar. Avreise fra hovedstaden Antananarivo skjedde grytidlig på morgen. Vi hadde passelig med tid til å besøke Andamoty og en annen landsby på dagtid. Og i god tid før mørkets frambrudd var vi vel framme i havnebyen Mahajanga. - Det var ikke bare fysisk jeg fløy langt denne dagen. Tankene fløy tilbake til mitt første besøk i Andamoty femten år tidligere og de mange påfølgende turene til denne avkroken.

Første gang jeg reiste til Andamoty gikk veien via Port Beriziny, en liten by på hovedveien fra Antananarivo til nordspissen Antsiranana. På den tida gikk det 8-9 timer å kjøre de siste 15 milene på den forferdelige veien fram til Port Beriziny. Deretter tok det meg halvannen dag med apostlenes hester og en enkel elvekano å komme til Andamoty, som ligger veiløst langt inne i en bukt, ca 10 nautiske mil fra havet. Da jeg sammen med min følgesvenn endelig kom fram, ble vi godt mottatt av Abud Maditsy, den muslimske landsbylederen. På dette tidspunkt var Andamoty mest kjent for sine livlige barer og folks utsvevende moral. Her var ingen skole, helsestasjon eller menighet. Folk måtte dengang gå et stykke ut forbi landsbyen for å finne vann.

Velkomsten til Abud Maditsy under vårt første besøk i Andamoty glemmer jeg aldri. Han sa: «Dere er hjertelig velkommen til å drive menighetsbyggende arbeid og å starte skole for barna. Jeg skal skaffe dere en egnet tomt for formålet». - Femten år senere ble jeg på nytt tatt vel imot av samme landsbyleder. Abud hadde ikke forlatt sin muslimske tro, men han kunne med tydelig stolthet fortelle at muslimer og kristne lever sammen i fredlig sameksistens og at

de har gjensidig respekt for hverandre. Han informerte også med glede at hans barn har klart seg bra på den kristne skolen, og at mange i hans storfamilie er blitt medlemmer av den kristne menighet. I lys av at enkelte muslimske lederne i regionen har vært kritiske til hans brobygging, sa han at han heller vil åpne landsbyen for kristne som viser respekt og kjærlighet overfor andre enn å bli overkjørt av fundamentalistiske og krigerske frender fra sitt eget miljø.

Menigheten i Andamoty har - godt støttet av Shalom – en dynamisk og misjonal karakter. På gudstjenestene kommer det nå over 100 personer, og en er opptatt av å bringe evangeliet videre i nærområdet. Siste nytt er at en nå er i gang med å etablere menighet i nabolandsbyen Langany. Denne sistnevnte landsbyen ble i sin tid etablert av arabiske handelsreisende, og folk her er fortsatt bevisste på sin spesielle historie. Jeg har en rekke ganger hatt spennende samtaler med de muslimske lederne på en gårds plass midt i landsbyen og gleder meg nå over at det er et gjennombrudd for det glade budskap også her.

Shalom har også spilt en aktiv rolle i arbeidet med å etablere en skole i Andamoty. For 12-13 år siden var det bare to lærere. Nå har skolen hele elleve lærere som gir et undervisningstilbud fram til og med ungdomsskoleeksamen. Skolen, som ligger geografisk svært avsides, er blitt en modellskole for hele fylket. Det gode ryktet om den gode skolen sprer seg nå overalt i området. Over tre hundre barn og ungdommer - fra mange forskjellige landsbyer - er innskrevet som elever. Nå har en også planer om å åpne en videregående skole på samme skoleområde.

De senere årene har Shalom – i nært samarbeid med kirkens helsedepartement SALFA – også støttet en helsestasjon i Andamoty. Denne klinikken, sammen med brønnene som er etablert i landsbyen, har ført til en bedret helsesituasjon for befolkningen. Den kristne kirke har klart å vise omsorg for det hele menneske, i samsvar med det forbilde som Jesus har gitt oss.

Det er kanskje ikke rart at landsbyleder Abud Maditsy møtte oss med et stort smil da vi igjen avla Andamoty et besøk. Gjennom Shalom er en fredsvei blitt etablert. Framover vil båndene til kirkens prostisenter i Port Beiziny bli styrket. Synoden har nettopp også plassert en prest i Andamoty. Dette er et av mange eksempler på at Den gassisk lutherske kirke (FLM) fortsatt har stor framgang på landsbygda. Det er ingen av de andre kirkene på Madagaskar som har samme vekst i utkantene.

Nå går et lite nettverk av fredsveier langs nordvestkysten av Madagaskar. Muslimer i en rekke landsbyer har fått se Jesus som Herre og Frelser. I landsbyene Bali og Vilamatsa fortelles det om større grupper med eks-muslimer i menighetene. Trofast såing og vanning har ved Den Hellige Ånds hjelp blitt til vekst og framgang for Guds rike. Det nytter å drive misjon!

Antananarivo, 23/09/2014

Arild M. Bakke

To-års markéring i Tanum kirke

Det var fullt liv i Tanum kirke en lørdag formiddag i oktober da 10 to-åringar kom til kirken med foreldre, søskan og faddere, 30 stykker med små og store.

På undringsteppet fikk de høre om sauens som ble borte, og de var med å rope på Krølle mens de sang «Her går en trofast gjeter». Og da Krølle ble funnet, var det fest med kjeks og saft.

Barnesanger ble sunget, Asle prest fortalte fra dåpen, og de fikk utdelt to-årsboken.

En kjempefin samling med mye glede og fint å få komme tilbake til kirken sin to år etter dåpen.

Birgitte trosopplærer

50-årskonfirmanter

Første rekke fra venstre: Tove Kathrin Gutterød, Britt (Karlsen) Larsen Gjone, Irene (Lindhjem) Inderøy, Karin (Brekke) Aske, Marit (Vestmoen) Nilsen. Andre rekke fra venstre: Gjertrud (Eikedalen) Karlsen, Anne Merry (Lindtjerndal) Nordmanbo, Sigmund Riiser, Kari (Lysnes) Dittmannsen, Jorunn (Borgersen) Johansen, Lisbeth (Knutsen) Johansen, Gerd (Halle) Lindhjem. Tredje rekke fra venstre: Berit (Hauane) Berge, Leif Inge Gusland, Gunnar Knutsen, Svein Erik Olsen, Torill (Eidsten) Hafsten (Jentenavn i parentes)

JULAS VIKTIGSTE FORBØNNSEMNE

Som Såmannens lesere veit, er det ingen Shalom (se forje artikkelen) i Midtøsten. I det følgende har vi hentet noe stoff fra en reportasje i NRK av Sigurd Falkenberg Mikkelsen om forholda for de kristne i Irak fra juni. Det er ingen systematisk oversikt, men et lite innsyn i noen menneskers skjebne. I løpet av de siste månedene har situasjonen som kjent blitt enda verre. Vi må huske våre forfulgte medkristne både med bønn og gaver!

Tusenvis av kristne har forlatt landet i stort antall de siste årene, av frykt for de militante og ekstremistiske islamistgruppene som har vokst frem på begge sider (både shia- og sunnimuslimer).

De som har valgt å bli, søker nå tilflukt i de tre kurdiskstyrte provinsene i nord. De har flyktet fra områdene hvor ytterliggående sunnimuslimske grupper har tatt kontrollen.

Presten Toma syns det er vanskelig å se for seg en total utdrivelse av kristne fra Mosul.

Det er vanskelig å tenke seg Mosul uten kristne fordi Mosul har alltid hatt kristne og muslimer som har levd i fred. Det har vært friksjoner, men likevel har de levd i fred med hverandre, sier Toma.

En mann vi treffer i Al Qosh, tok med seg familien og flyktet fra Mosul idet ISIL var på vei inn i byen. Natten da Mosul falt, pakket vi det vi hadde for hånden og dro på morgenen. Vi visste ikke hvor vi skulle, men tok veien som var åpen og dro til Al Qosh, sier «Josef» (anonymisert). ISIL og de andre salafistgruppene sier vi er vantrø og kan derfor kuttestrupen på oss og drepe oss. Det er det vi er redde for. De kan ta kvinnene og voldta dem, forteller «Josef».

Familien hans har bodd i millionbyen i uminnelige tider. Men dette er ikke første gangen familien har måtte flykte, men fjerde eller femte gangen. Nå frykter han at de aldri vil få komme tilbake. – Jeg tror ikke det er flere kristne igjen i Mosul, i hvert fall ikke i områdene hvor det er kamper og religiøs strid. Jeg tror ikke de kristne kommer til å dra tilbake, sier «Josef».

Veien videre for «Josef» er uviss. Sammen med tre andre familier bor han i en to-romsleilighet utlånt av kirken. Jeg håper på kunne emigrere slik som onkelen min som nå er i Australia, sier han.

ELTh

I 2003 var det mellom 1 og 1,5 million kristne i Irak. Nå er det kanskje ikke mer enn 200.000. Ingen veit sikkert.

T

ANDAKT

Biskop Per Arne Dahl: Julen som forstørrelsesglass

Julen forsterker livets glede og gir ekstra tyngde til livets sorger. Juletiden er et forstørrelsesglass som intensiverer både livsopplevelser og troserfaringer. Derfor blir vi engasjerte og følsomme.

Noen og hver av oss tenker også særlig på mennesker som er gått bort, innunder jul. Av en eller annen grunn har jeg denne førjulstiden tenkt på en god venn fra Gjøvik, som døde for noen år siden, bokhandler Stein Landmark. Han var en av flere gode ledere i Norges KFUM/KFUK på Gjøvik. Og julefesten på deres forsamlingshus, Ynglingen, er ett av mange gyldne minner fra oppvekstårene i Mjøsbyen. Jeg husker særlig en fest der Stein var møteleder og intervjuet en totning som hadde opplevd at hans største drøm i livet hadde gått i oppfyllelse det året; en amerikatur til slekt og venner "over there". Og det var ikke måte på hvor mye han hadde opplevd, selv om han "itte kunne ett ord engelsk". Derfor spurte intervjueren om "han itte hadde språkproblem?" Og svaret kom kontant: "Itte je, men dom!"

I tider med terror, overgrep og umenneskelighet i Syria, Midt-Østen og Afrika, i en verden med urett, dødelige epidemier og krenkelser svært så tett på oss og i en verden som venter i spenning på neste katastrofe, stiller vi det samme spørsmålet til Gud: "Har du ikke språkproblemer, Gud, når så mange ikke forstår deg? Kunne du ikke talt litt klarere om din allmakt og godhet, tross alt?" Eller som Gabriel Scott sukker i Jernbyrden: "Ville du taft noe på det, Gud?"

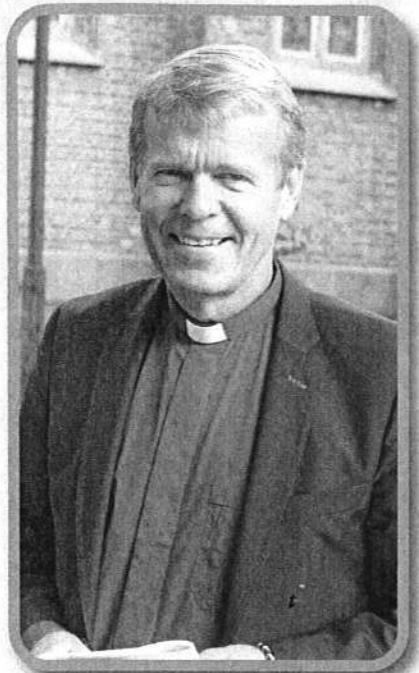
Det er som om Gud hvisker til oss: Det var derfor jeg kom. Det var derfor jeg måtte bli en av dere og dele deres kår. I den kristne kirke bekjenner vi troen på at vår Gud er den eneste Gud med sår. Han ble utsatt for umenneskelighet og overgrep, slik den tyske presten Dietrich Bonhoeffer ropte fra sin natt i Buchenwald: "Bare en lidende Gud kan hjelpe lidende mennesker". Det er dette som er innholdet i den julesangen som berører så mange over hele kloden: "O helga natt". Det var i denne hellige natten at Gud lot underet skje: *"Ordet ble menneske og tok bolig i blant oss, og vi så hans herlighet, den herlighet som den enbårne Sønn har fra sin Far, full av nåde og sannhet".*

Dette er det helt avgjørende orienteringspunkt for den kristne tro. At Jesus kom til oss som sann Gud og sant menneske. Det er dette kristendom handler om: å tale sant om Gud og sant om mennesket. Hvis du undrer deg over hvem Gud er, se hvordan Jesus møtte kvinner og menn med oppreisning og nytt liv. Hvis du vil vite hva det er å være levende: Gjør som Gud. Bli sant menneske! Julen gir landingsstripe til dette avgjørende budskap i verden, slik en av den første kristne kirkes veivisere, ørkenfaderen Efraim Syreren, sa det på 300-tallet:

**Om han ikke var menneske,
hvem var det da som lå i krybben?**
**Om han ikke var Gud,
til hvem var det englene sang lovsanger?**
**Om han ikke var menneske,
hvem var det da som ble innbudt til bryllup i Kana?**
**Om han ikke var Gud,
hvem forvandlet vann til vin?**
**Om han ikke var menneske,
hvem var det som gråt ved Lasarus sin grav? Om han ikke var Gud,
hvem var det som kalte ut han som hadde vært død i fire dager?**

Da Jesus kom, var det som sann Gud og sant menneske. Sånn sett er julen et forstørrelsesglass som også gjør Jesus større som sann Gud og sant menneske. Den kristne tro handler om himmel og jord, ja, om Jesus Kristus som den dype sammenheng i vår tilværelse. Julens budskap skildrer Guds drøm, presist uttrykt i salmestrofen: "Der Jesus er, der møtes jord og himmel". Det kostet noe for Gud å la drømmen bli virkelighet, og det krever noe av oss å følge ham etter. I tilbedelse av Gud trer vår sanne menneskelighet fram, og i solidaritet med medmennesker bryter det sant guddommelige gjennom til et samstemt GLORIA: *"Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden blant mennesker som Gud har sin glede i".*

Ikke merkelig at Kjell Aukrust i «Ludvigs jul» er takknemlig for at Gud til og med har tatt turen til Alvdal: «Gud velsigne Vår Herre,» mumlet Ludvig i målløs beundring for Skaperens verk. «Ja, Gud velsigne dere alle,» sier biskopen deres i den samme undring over Skaperens verk innunder julen 2014.

Fra menighetsråd og kirkeverge

1) Om nytt orgel i Tanum kirke

Siden det har herska en del usikkerhet i saken om nytt orgel i Tanum kirke, har leder Kjell Nilsen i Tanum menighetsråd sendt oss ei klargjøring:

A. Larvik kirkelige fellesråd (LKFR) står ved sin forpliktelse om å bevilge midler til nytt pipeorgel i kirken. Fra rådets vedtak av desember 2012: Den allerede innsamlede millionen i Tanum må bli fulgt opp med en årlig bevilgning fra Fellesrådet. Selv om den årlige summen blir lavere og tidsperspektivet dermed lengre, må trykket holdes oppe med en åreviss overføring til et orgelfond.

B. Siste konklusjon fra Riksantikvaren av 20.06.14: Riksantikvaren stiller seg åpen både for bevaring med oppgradering av det nåværende orgelet og for utskifting av nytt orgel. Forutsetningen er at galleriet forblir intakt som i dag, evnt. blir tilbakeført til situasjonen før 1960, og at det dokumenteres at galleriet vil kunne bære den løsningen som velges.

DET ALLER SISTE: Det er nå bestemt at det skal settes av en million kroner på fellesrådets budsjett både i 2015, 2016 og 2017 til orgel.

2) Tanum: Kirkegård og kirkevegg

Alle som beveger seg forbi Tanum kirke for tida, ser at det er stor virksomhet der - også på utsida. Støre anleggsmaskiner holder på sør og øst for kirkegården. Den skal utvides ganske mye så det blir plass til 628 kistegraver og 245 urnegraver. Dessuten skal det gamle bårehuset bygges om sånn at det også blir personalbygg for kirkegårdsarbeidere. Sør for den eksisterende kirkegården kommer et driftsbygg og en parkeringsplass. Ifølge kirkeverge Hans Onarheim skal arbeidet være ferdig høsten 2015. Det blir nødvendigvis en god del støy fra maskinene, men det tas spesielt hensyn til begravelser. Uforutsette problemer har man ikke støtt på. Nødvendige tilpasninger har skjedd i godt samarbeid med forpakter Runar Stensrød.

En omfattende og vanskelig jobb er satt på planen: utbedring av sjølve kirkemuren. Som mange har sett, er den tildels misfarga og har mange sår. Arbeidet må skje i nær kontakt med riksantikvaren. Akkurat i disse dager har vi starta på nordmuren på Tjølling kirke som har noen av de samme utfordringene, forteller Onarheim og krymper seg litt med tanke på utgiftene. Han har ikke penger til Tanum i 2015.

En mindre, men viktig sak er at det nå er installert kodelås til sakristiet i kirken. Den kan programmeres fra kirkevergens kontor. Dermed slipper man å bytte lås hvis en eller annen kommer i skade for å miste nøkkelen.

Sundby & Tidemansen
BEGRAVELSESBYRÅ

Tlf: 33 20 14 44

Jon Severin Sundby • Roar Tidemansen

www.sogt.no • Vakttelefon hele døgnet

HILDE'S miljø RENHOLD AS
FAGMESSIG RENHOLD

Off. Godkjent Renholdsbedrift.

- Daglig renhold
- Flytterenhold
- Boning
- Vaktmestertjenester
- Kontor renhold

Telefon:
95 18 91 20
95 18 26 69
97 09 68 88

E-post: post@hildesrenhold.no
Org. nr. 994 273 361 MVA

3) Givertjeneste i Berg

Det har vært givertjeneste i Berg i mange år, både til kirkebygget og til trosopplæring.

Mange var med i dette, og det kom inn betydelige gavebeløp. Også etter at kirken var ferdig, har det vært og er trofaste givere. De er ikke så mange, derfor tenker vi at det kanskje er flere som kan tenke seg å bli med i givertjenesten.

Det er stor aktivitet i Berg arbeidskirke. Det er mange oppgaver, men vi må nok prioritere. Det aller meste har også ei økonomisk side. Vi prioriterer trosopplæring for barn og unge, og vi har vedtatt å øke trosopplæringsstillingen med 10%, til 80%. Berg menighet betaler 45 av disse 80%. Givertjenesten vil derfor gå til denne økningen som beløper seg til ca. 60.000 kr. i året.

Kanskje du kunne tenke deg å være med i givertjenesten? Beløp og hvor ofte du gir, bestemmer du selv-sagt selv. Et engangsbeløp er også kjærkomment.

Gavebeløp til Berg menighet på mer enn 500 kr. gir grunnlag for fradrag i skatten, og da trenger vi

personnummeret ditt. Kontakt kassereren i Berg menighetsråd, Ottar Haugen,

915 46 695, mail to:ottarha@broadpark.no;ottarha@broadpark.no, slik at du får formalitetene i orden.

Men du kan også bare betale inn et første beløp til

Givertjenesten, trosopplæring – konto 2510.16.96386.

Husk å oppgi personnummer.

På forhånd hjertelig takk!

SLEKTERS GANG

Pr. 19.11.2014

Berg

Dåp

16.11.2014 Tiana Emilie Børresen Berthinussen

Vielser

13.09.2014 Grete Kongshaug og
Are Grønlund Johannessen
18.10.2014 May-Linn Høiseth Hansen og
Stian Manvik

Gravferd

11.10.2014 Gudrun Foldvik f. 05.04.1924
12.11.2014 Grete Soltvedt Wilvang f. 05.06.1944

Tanum

Dåp

07.09.2014 Aksel Emil Rimstad Grevle
14.09.2014 Jessie Aaron Waale Menden
14.09.2014 Rasmus Olsen Kalløkkebakken
28.09.2014 Phillip Fjellet
05.10.2014 Ola Rabbevåg

05.10.2014	Tristan Louis Stretere
09.11.2014	Morten Mandt Rognli
09.11.2014	Herman Pihl Moe
09.11.2014	Tuva Rustad Skinnarland
09.11.2014	Emil Austein
30.11.2014	Gabriel Anmarkrud Strandmyr

Vielser

13.09.2014	Anita Henriksen og Eirik Vinkenes
27.09.2014	Hanne-Sine Landmark og Sølve Otto Øren

Gravferd

06.09.2014	Tove Christoffersen f. 07.07.1938
19.09.2014	Harda Anette Christiansen f. 18.07.1925
29.09.2014	Anna Synnøve Koppergård f. 07.10.1916

06.10.2014	Vivian Hansen Nærvik f. 19.07.1942
11.10.2014	Kåre Tanum f. 08.10.1931
31.10.2014	Brynjulf Thorstein f. 14.08.1925
28.10.2014	Marit Hanssen f. 09.03.1921
16.11.2014	Lilly Solveig Tanum f. 19.12.1926

Kjose

Dåp	
12.10.2014	Nikoline Eikenes Steinsholt

– OPPSLAGSTAVLA –

Nye grenser mellom Stavern og Tanum

I Såmannen nr. 2 for i år sto det ei orientering om de nye grensene mellom Stavern og Tanum sogn, med et lite kart. Områda Solstad og deler av Agnes og områda Fredtun, Rakke, Grevle og Kysthospitalet tilhører nå Stavern sogn. Det vil sannsynligvis også fører til at de som bor i her, ikke lenger vil få Såmannen i postkassa. Men de kan ta med seg bladet fra Tanum kirke, abonnere på det eller lese det på internett: larvik.kirken.no

Takk for gaver til Såmannen!

Vi setter fortsatt stor pris på gaver til Såmannen, **konto nr. 2510. 22.36729.**
Takk til Brunlanes Regnskapskontor, Sigurdsgate 1,
3256 Larvik, som vederlagsfritt holder oversikt over inntekter og utgifter.

"Imponerede!"

Like før Såmannen går i trykken får vi greie på at det er avholdt julemarked i Berg arbeidskirke. Overskudd 45.000 kroner.
Imponerende hva de får til ute på Neset!"

Møtestedet våren 2015

Stedet er som vanlig Tunheim. Start med mat kl. 19.00

- 10. febr. Anne Grethe Bratsberg: "En annerledes pilegrimsvandring"
- 24. febr. Gunnar Breivik: "Idrettens etikk - i skjæringspunktet mellom egoisme og sjenerøsitet"
- 10. mars: David Gjerp: "Menneskeverd – under press"
- 24. mars: Per Arne Dahl: "Nåde"

Arrangementer på Tunheim

14. desember kl. 17.00: Vi synger julen inn på Tunheim.
Unge solister, Miniklubben, Gospelino, Tensing og stort husband er med for å bidra til god førjulstid på Tunheim.

02. januar-15 er det tradisjonsrik «Annendagsfest» for voksne på Tunheim.
Variert program og god mat er stikkord, mer info kommer senere.

03. januar-15 kl. 16.00 er det Barnas juletrefest. Miniklubben og Gospelino synger, vi går rundt juletreet, andakt, lek og vi spiser boller.

Årsmøtet 2015 for Tanum KFUK/KFUM finner sted 03.03.15, kl. 19.00

Turmisjonsjentene våren 2015

Programmet er ikke helt klart, men jentene samles til tur og misjonsengasjement følgende mandager med avgang fra Tanum kirke kl. 18: 26.01, 23.02, 23.03, 27.04, 18-05 og 15.06. De har god plass til flere.

Det Norske Misjonsskap Brunlanes og Stavern Fellesforening

Årsfesten blir på Tunheim,
Søndag 25 januar 2015 kl. 18.00

Tale v/Madagaskarmisjonær
Anders Rønningen
"Kor uten grenser" synger.

Alle hjertelig velkommen.

Husk årsmøtet kl. 17.15

Såmannen er nå å finne i elektronisk utgave (PDF). Gå inn på <http://www.larvik.kirken.no>. Øverst leter du fram "min menighet" (Tanum, Berg eller Kjose). Til venstre på siden du da får fram, står det "Menighetsblad". Der er det da mulig å lese Såmannen fra 2001 og fram til dagens ferske utgave. www.larvik.kirken.no www.bergmenighet.no

Dette skjer i Berg arbeidskirke:

Babysang: Hver torsdag kl. 11.00. Hyggelig og sosial lunsj etter babysangen. Kontakt: Jorunn Abrahamsen, 474 15 374

Søndagsskole: I tilknytning til gudstjenester.

Skattekista: 1. klasse: Tirsdager kl. 12.30 i partallsuker.
2. - 3. klasse: Tirsdager kl. 12.30 i oddetallsuker.
Kontakt: Jorunn Abrahamsen, 474 15 374

Superonsdag: 4. - 7. klasse. 2.hver onsdag kl. 14.30 (oddetallsuker)
Kontakt: Jorunn Abrahamsen, 474 15 374

Jentespeider: Onsdager, kontakt Anne Holhjem, 918 04 422

Menighetsmiddager: Onsdager, se semesterprogram.
Påmelding SMS: Dagen før innen kl. 10, 466 44 607

Bibeltimer: Se semesterprogram.

Bønnegruppe: Hver onsdag kl. 20 i kirken.

Jentekvelder: 09.12., 13.01., 10.02., 10.03., 14.04.
Kontakt: Liv Randi H. Johnsen, 922 35 176

Mannsgruppe: Hver første mandag i måneden kl. 19.00.

Livsnære grupper: Kontakt Magnar Holm, 977 00 607

Kulturvelder: Se semesterprogram og Ø.P.

Hjertelig velkommen !

Velkommen til

- Ferske Bakervarer
- Conditori
- Kaffebar
- Påsmurt
- Tipping
- Catering

Nevlunghavn
Bakeri & Conditori

3296 Nevlunghavn - Tlf: 33 18 89 00
www.nevlunghavnbakeri.no

NORREK
www.norrekk.no

EIDSTEN 3267 LARVIK

33 16 54 00

O.Borgen
MÖBLER TEPPER

Terje's
SNEKKERSERVICE
Hummerbakken - 3294 Stavern
Telefon 33 19 59 69 - Mobil 95 87 53 20
Telefaks 33 19 75 20 - e-mail snektern@online.no

REMA 1000
Stavern
Holmejordeveien 31, 3267 Larvik

Velkommen til
byggevarespesialisten
Carlsen Fritzøe Stavern

SPØR VÅRE SPESIALISTER!

Unsett hvilke prosjekt du skal i gang med, stort eller lite, så kan våre dyktige fagfolk gi gode råd og tips. Våre ansatte er jevnlig på kurs for å holde seg oppdatert og vi ansetter folk med fagbrev og byggmästere. Dette gjør at våre ansatte har en bred og aktuell fagkompetanse. I tillegg er flere av våre medarbeidere eksperter innenfor en spesiell varekategori. Med hjelpt fra våre spesialister kan du lykkes med det meste – kom innom for en hyggelig fagprat.

CARLSEN FRITZØE
Den lokale byggevarespesialisten

STAVERN - Tømmerveien 2, 3267 Larvik | Tel. 33 19 22 36 | E-post: 7-10.34-840@carlsen.no

EKVALL
Graving - Transport
Berven, 3267 Larvik
Telefon: 33 18 86 14
Telefax: 33 18 86 46
Mobil: 900 15 123
E-mail: arne@ekvall.no
E-mail: postmaster@ekvall.no
www.ekvall.no

SØNDERSRØD
Tlf. 33 11 80 60

Per Firing
Begravelsesbyrå A.s

LARVIK

Kontaktperson
Birger Johansen

DØGNVAKT 33 12 57 00

Sommerfelt
elektro as

butikk og installasjon

Tlf. 33 18 30 15 - Kongegata 17, 3256 Larvik

Lydhusstranda Treningsstudio

Billig! Enkelt! & Nært!

Kr.1500.- for et helt år!

Ring oss på telefon:
91 62 26 29 for å bestille nøkkelkort
til trening eller sende oss en
e-post til lydhus@online.no

 Vi har alltid godt utvalg
i grønne og blomstrende planter!

Bjørn Larsens
GARTNERIUTSALG

KLEVER V/VELDREFELTET – TLF. 33 18 32 62

Becks

BRASSERIE & BAR

Tlf 48 05 11 11

www.becksbrasserie.no

Du finner oss i Larvik – Sandefjord
Tønsberg – Skien – Porsgrunn

elektrikerkjeden

norgeseliten

Elektro TT AS

Elektriske installasjoner

Tommy 993 79 180

Thomas 905 72 701

Forretningen med det store utvalg

TVETENE
Blomster
SENTER

Tlf. 33 13 19 00

SORG

En verdig begravelse
fjerner ikke sorgen, men
gjør den enklere å bære.

Sletsjøe
begravelsesbyrå

Når erfaring teller.
Spør etter en av oss på
døgntelefon 33 18 10 80

Tom Sletsjøe
Anne-Helene Gulvik
Anne Kjersti Kolberg
Ole Johan Løwe
Peter Grung
Rune Holm

www.gsb.no

Behjelpeelig hele døgnet.

Larvik 33 18 10 80

DNB
Eiendom
TLF 908 34 000

HELGEROA FYSIKALSKE INSTITUTT

Søndersrødtunet
Tlf.: 33 18 88 70
Alexander Thorgersen
Tlf 917 26 757
Tore Fjellteit
Tlf 90 77 80 25

Tor-Erling Andersen as
VVS & INTERIØRHUSET
PÅ BREKKE

AUT. RØRLEggerFIRMA
VVS - INTERIØR - FLIS - TERRAKOTTA
Brekke, Larvik
Tlf. 33 19 11 36 - Vaktlf.: 92 25 70 00
Internett: www.tea.no
Åpn. tid: Man.-fred.: 09.00.-15.30.
Lørd.: 10.00.-14.00.
**RØRLEgger OG FLISLEGGERE
MED VÅTRÖMSSERTIFIKAT**
DIN FLIS- OG RØRLEggerFORRETNING

BJERKE
HELGEROA

SPEKEMAT & DELIKATESSE
Helgeroa
Tlf.: 33 13 53 50

VESTFOLD OLJESENTER A.S

Din lokale leverandør av diesel og smøremidler

Tlf: 3316 3440 - E-post: vestfold@oljesenter.com

STAVERN
SPORT

Dronningensgate 2
3290 Stavern

Tlf. 33 19 89 41

SPAR

FARRISEIDET
Tlf. 33 18 21 95

SØNDAG ER KIRKEDAG

GUDSTJENESTELISTE FOR BRUNLANES

Tirsdag 24.12 Julaften

Luk 2,1-20
Tanum kirke 13.30 Seniorpr.
Terkelsen
Gospelino/Miniklubben

Tanum kirke 14.45 Seniorpr.
Terkelsen
Tensing

Tanum kirke 16.00 Spr.
Zimmermann
Sang: Marie T Erlandsen og
Kristine T Tanum
Trompet: Tor Inge Romøren

Berg Arbeidskirke 14.00 Spr.
Haga, Havfruen og, barn
fra Skattekista

Berg kirke (trekirken): 16.00
Spr. Haga , Berg skolekorps

Kjose kirke 14.00 Spr.
Zimmermann
Legoklubben.

Torsdag 25.12 Juledag

Joh 1,1-14
Tanum kirke 12.00
Høytidsgudstj.
Sammen med Berg.
Spr. Zimmermann Nattv.

Kjose kirke 10.30
Høytidsgudstj.
Spr. Haga Nattv.

Onsdag 31.12 Nyttårsaften

Joh 14,27
Tanum kirke 23.15
Kveldsgudstj.
Spr. Robinson

Torsdag 01.01 Nyttårsdag

Matt 1,20b-21
Berg arb.krk 12.00 Spr.
Robinson
Sammen med Tanum og
Stavern.

Søndag 04.01 Kristi åpenbaringsdag

Luk 2,40-52
Tanum krk. 11.00
Spr Zimmermann NMS
Misjonssøndag
Felles gudstj.
Brunlanes/Stavern. Dåp.
Nattv.

Berg arb.krk 17.00
Juletrefest Spr. Haga m.fl.

Sportskapellet 11.00

Søndag 11.01 2. søndag i åpenbaringstiden

Mark 1,3-11
Kjose kirke 11.00 Spr
Zimmermann
Dåp Nattverd

Sportskapellet 11.00

Søndag 18.01 3. søndag i åpenbaringstiden

Joh 4,4-26
Tanum kirke 11.00 Spr.
Zimmermann
Dåp Nattv.

Berg arb.krk. 11.00 Spr. Haga

Sportskapellet 11.00

Søndag 22.02 1. søndag i fastetiden

Matt 16,21-23
Kjose kirke 10.30 Spr. Haga

Dåp Nattv.

Sportskapellet 11.00

Søndag 25.01 4. søndag i åpenbaringstiden

Joh 9,1-7;35b-38
Tanum kirke 18.00
Ungdomsgudstj.
Felles m Stavern. Nattv.
Spr. Haga, kat. Zakariassen,
trosoppl. Sveen

Sportskapellet 11.00

Søndag 01.02 Såmannssøndagen

Mark 4,26-30
Kjose kirke 10.30 Dåp Nattv.
Spr. Zimmermann

Berg arb.krk 11.00 Spr Haga

Sportskapellet 11.00

Søndag 08.02 Kristi
forklarelsesdag

Mark 9,2-13

Tanum kirke 11.00

Gudstj. små og store Spr.

Zimmermann B.B.Ørnes Dåp

Nattv 4 års bok